

Latweefchu Awises.

Nr. 11.

Zettortdeenâ 16. Merzi.

1861.

Awischn - sinnas.

Behterburga. 19tâ Webruari muhsu Kungs un Keisers appalschraftijis to Wiss-a u g f a k u grahamatu, zaur kurren wiffi tee semneeki Kreewusenmê, kas lihds schim wehl ne bij brihw laisti, bet wehl irr dsimts-faudis, diwju gaddu laikâ no faweem dsimts-kungeem taps brihw laisti. Arri ihpafcha liffumu grahamata dohta, kas pawehl un rahda, kâ to 2 gaddu laikâ buhs isdarricht. Behterburgâ un Maslawâ wiffâs basnijâs 5tâ Merzi schi Wissaugstaka Keisera grahamata islassita tappuse un tad noturrejuschi leelu pateizibas luhg-schanu, luhgdami no wiffâs firds par schehliga Keisera wesselibu un ilgu dshwoschanu. Keisers nosubtijis ar scho grahamatu famus Generalus un Adjutantus pee wiffaem Gubernatereem, lai to isfluddina kur un kâ peenakhâs. To Kreewiski druklatu liffumu grahamatu warrehs dabbuht pirkt par 1 rubuli fudr. To leelo Wissaugstaku Keisera grahamatu dohssim zittâ Nummeri lassiht.

Rihgas Awises raksta: 13tâ Webruari Warschawâ waklarâ kahds pulks negohda kauschu ar pikla swezzehm gahjis us kappeem un til negohdigi darrijis, ka polizejai, kurrei prettim turrejuschees, bij tee jadsenn mahjâs. Kahdi mehlneschi un besgohschi wiffadus aylamus zilwekus nu samuffinajnschi, tâ ka 15tâ Webr atkal fakrahjees kauschu pulks. Polizejai, kas tohs raidijuse us mahjahm eet, ne gribbejuschi klauffht, un kad wehl, kâ jaw leelâ pilfatâ brauzeju pulks ne warrejis iskuht zauri, un wehl nahlfuschi behreneeki ar lihki, tad fajufschana zehlfusees. Us wakts eedama, nahlfuse 1 rohte no ohtras puffes. Besgohschi nu mettufchi saldatus ar almineem, un kad naw klauffjuschi un ne atkaphufchees, tad wirsneeks lizzis plintes peelahdeht un pirmai saldatu rindei schaut. Krittuschi 6 zilweli un 6 eewainoti tappuschi. Tad nu wiffi dewuschees us mahjahm, un taggad wiffi stahw meerâ.

Italia. Leelais Italias landags fahf luhgt famu Kehninu Wiktoru Emanuelu, lai Napoleonu peeluhds, ka no Rohmas leekoht iseet Sprantschu saldateem, jo tur griboht eetaifht Italias Kehnina un waldischanas mittekti. Dsird, ka Sprantschu kerra-spehks Rohmâ ilgi wairs ne palikschoht. Arri Garibaldis effoht rakstijis, ka pawaffar nahfchoht Rohmu un ir Wenezju panemt. Tas ne rahda us labbu, tomehr zerre wehl ar labbu isteikt, jo ir Unguri meertigaki palikfufchi un leelâ landagâ wiffu grihb islihdssnaht. Messinas stipro krepostu 4 deenas stipri bombardeerejuschi. Tad Kehnina Prantscha spehks padewees, jo tur breefmigs uggungrehts iszehlees. Sardinjeru Generalus Messinâ dabbujis 5 Generalus, 150 wirsneekus, 5 tuhlfst. saldatus un 3 fimts leelus-gabbalus. Nu Kehnina Prantscha beidsamais spehks falausts, jo ir kreposts Ziwitella padewees. Winschwehl irr Rohmâ un winna jauna Kehnineene wiffur ar leelu gohdu tohp zeenita. Kahds fimts Gulenderu zeenmahtes nahlfufchas pee winnas un winnai parahdijufchas wiffadu gohdu.

Parise. Sprantschu kerra-pulks palikschoht wehl 3 meneschus Sibiria. Tâ taggad nospreests tappis, jo bes tam ne warreschoht niknus Turkus sawaldiht.

S—j.

Rihgâ isgahjufchâ mehnesi diwi sehni kahda snikkera fehtâ ar raggutinahm braukaja, un netih-schu ragguteles pee leelas dehtu kahpeles peedubrâhs. Dehtu kahpele fahka gruht, un weenu sehnu pawifsam nositte un ohtru dikti peesitte.

No Ceepajas puffes, tai 1mâ Merzi. Behz tahs stipras un dsiffas seemas, kas jaw ruddeni agri pee mums eestahje, rahdahs, ka buhs agri pawaffars; jo no 10ta Webruara jaw mihkts laiks atmettees un zihrulis pawaffari jaw fluddina. Tanni 25tâ Webruari waklarâ bija pee debbes jauls dabbas atspihdums redsams, kas atkal rahdija Deewa warrenus un ne-isprohtamus darbus;

jo ap pulksten pufs dewineem eeseemeli gaischums atspihdeja, kas arweenu leelaks palikke. Pehz leelā gaischumā arri daschadas struhgas, gaischi baltas, melnas, arri bahli un tumšchi sarkanās kā affins rahdijahs un pee debbes no wakkareem us rihteem staigaja un atkal atpakkal, kas lihds pehz pufs-nakts wehl bija redsamas. Daudis scho jauku seeweta blahsmu par sismi us karru tur; — es teizu: „Deewa darbi irr brihnischligi un parahdahs tad, kad Winsch to gribb, bet ne muhs zaur to gribbedams baidiht.“

Warschawas tuwumā notikke nefenn leela nelaipe. Graws W. brauz no sawas bruhdes mahjās par meschu, kur dauds wilki blandahs. Diwi werstes no mahjahm apstahj tohs dauds wilki zekā. Grahws plinti rohla turredams schauj us wilkeem un noschauj weenu, islezs no kammanahm to noschautu wilku kammanās likt; bet tē schal sirgi baiditees un leelā johni skreet, tā ka kutscheris ne spehj sirgus wairs turrecht. Grahws paleel pakkalā us zekā, un kutscheris aiskreen prohjam. Pehz ne ilga laika kutscheris gan atskreen atpakkal ar laudim un zitteem sirgeem kungu glahbt un mahjās pahrwest; bet — faru behdu! Kad tas atbrauz pee tahs weetas, kur kungu tas pirmis atslahjis, atrohn tas til wehl sahbalus ween us zekā; bet kungu paschu no wilkeem apeshstu. Tas bija nelaimigais brihdis no kammanahm islahpt.

Amerikas Awises fluddina, ka tur kahds wihrs, so Goppe fauz, effoht addamu mafchini usgahjis taifht, kas tiklai 50 dollarus malfajohht, un negantigi ahtri strahdajohht, tā ka weenu pahri sekku pufs stundas laikā itt gattawas no-addohht. Amerikas feewischlahm nu masak darba buhs ar addischanu. E. F. S.

Dreles Gubernementē effoht no 1859ta gadda pawaffaram lihds schim wairak kā 76 tuhst. zilweli brandwihna dserfchanai atfazzijusch, un no scheem 56 tuhstoschi sawu apfohlischanu ustizzigi turrejusch. —ld.

Wehl par wezzu un jannu laifu labnumu.

(Sattes Nr. 10.)

Bet muhsu laikos tā naw, ka wiffas leetas un buhschanas irr apgaismotas un apdshwotas no

Deewa Garra, tapehz muhsu laikus ne warru no-faukt par labbeem, lai mums arri taggad buhtu wairak un baltakas maifes, wairak mantas, wairak smalkuma, wairak sinnaschanas un skunstes u. t. j. pr., jo ja Deewa Gars schahs leetas un buhschanas ne nefs, tad tahs mums tapatt warr buht par pohstu un fohdu, kā wezzu laifu nabbadsiba, rupjiba, tumfiba u. t. j. pr. Ta pasauke schkirrahs no Deewa. Mums sawi laiki irr, kur Deewam kalpojām, un tad arri laiki, darbi, preeki, beedribas, raksti, dseemas, kas pasaukei ween peederr, kur Deews ne kā peeminams, kur winna Gars tahu. Tapehz diwejahds Gars walda zilweku firdis un buhschanas. Tē Deewa Gars, — tē pasaules gars; basnizā Deewa behrns; pee darba, ammata, mahjās, zekā, pelnā, dshhrs — pasaules behrns; — dohmatum ka zilweli diwejadi. Un kad nu pasaules gars meesu glaud, tad firds jo wairak neffahs us winnu. Dohd wellam pirktu, un winsch nemm wiffu rohlu, un tad wiffu meesu, un tad beidsohht dwehseli arr, un Deewam ne paleel itt nelas. Tā laudis tad jo deenas wairak schkirrahs no Deewa, fwehtdeena arridsau pamasam teem tā kā subd, pasaules lustes kahrodami, melle tohs preekus, kas Deewa prahtam pretti, padohdahs mantas kahribai un azu kahribai un lepnigai dshwoschanai, — un tam gallam waijaga buht pasufchanai. Wels laudim ar wiltibu tahdu buhschannu par gaischumu esfohla un apstulbo winnu azis, ka winna wiltibu ne nomanna. Winsch isleekahs gaischibas engelis (2 Kor. 11, 14) runna us teem ar Deewa wahrdem bes Deewa Garra. Mihlestibas wahrds irr arweenu peeminnehts, bet ne, ka Deews irr ta mihlestiba, un ka mihlestiba bes Deewa Garra ne irr mihlestiba, bet ween meesas kahriba. Tapehz Kristus laudis, ne tizgeet iklatram garram, bet pahrbaudait tohs garrus, arrig tee no Deewa irr; jo dauds nepateesi praweeschi irr isgahjuschi eelsh pasaules (1 Jahn. 4, 1), kas jums tizibas un deewabihjaschanas seltu atwillina un willigi fohlahs par gaismotajem buht, un meesu glaudedami usmihstku dshwoschanu, juhs no Deewa beedribas schkirr. No teem fallā Deews: (Jer. 14, 14) tee fluddina nepateesi eelsh manna wahrda. Es ne esmu tohs fustijis, neds teem pawehleschanu dewis,

neds us teem runnajtis. Teescham tee fehj wehju un ptaus auku. Tee darra to pasauli un winnas kahribas par elku, un mahza tai kalpoht. Bet Deews irr fazzijis (Gf. 42, 8): Es esmu tas Kungs, tas irr mans wahrds, un mannu gohdu es zittam ne dohschu, neds mannu flawu teem elkeem. Tad nu, kas sinna pateesiba un garrä Deewu luhgt: „Lai nahf tawa walstiba.“ — lai mahzajs tam Kungam ween kalpoht wiffäs leetäs, tad ween buhs labbi laifi. (Zahn. par. 3, 11): „Turri, kas tew irr, ka neweens tawu krohni ne atnemm.“ Taws krohnis, mihta tauta, irr preeks un meers eeksch Deewa, deewabihjaschana un deewakalposchana wiffäs leetäs, taws krohnis Kristus Jesus ar sawu muhschigu gaischumu, ar sawu mihlestibu, taws krohnis irr muhschiga dshwofchana, — to Deews tas Kungs tewim sneeds un sohla un dohd zaur to tizzibu, fo tew fluddinajam. Ne pamett to un ne pahrdohd Kristu to Kungu par schihs pafaules leeku gaischumu un par tahm gudribahm un gruhsteem juhgeem, fo pafaules kalposchana usleek us kaku, bet atgahdajett, ka Kristus irr fazzijis: „Mans juhgs irr laipnigs un manna nastä weegla (Matt. 11, 30). Teescham, Kristus wifs eeksch wisseem. Amen! Dignajes mahzitajs.

Nohtschilds.

Kas gan ne buhs no fchi Brankpurtes baggata schihda dsirdejis, no ka Behnini un leeklungi daudsreis leelu nandu tappina. Bet daschs gan atraddifees, kas wehl ne sinn, kahda wihse winfch tik baggats tappis; tadehz taggad gribbu kahdu masumu no tam pastahstih.

Meiris Nohtschilds, taggadeja Nohtschilda tehws, peedsimme Brankpurte pee Maines uppes, 1743schä gaddä. Winfch eefahze ar lohti masu kapitalu andeletees, fo zaur gohdigu strahdaschanu un prahtigu dshwofchana bij eekrahjis. Un kad winfch ustizjigs bija un neweenu ne peekrahpe, tad winnam arri zitti gohdigi zilweki nandu labpraht leeneja. 1793schä gaddä, Septembra mehnescha beigäs, eelausehs Sprantschu karra-spehks Offen-Kaffeles Kurwirista semme, un kad Kurwirists ne warreja eenaidneekem prettim turetees, tad tas panehme fa-

wus dahrgus dimantus, 2 jeb 3 millj. dahldeus un behdse prohjam. Kad Kurwirists us Brankpurti aieghaje, nahze tas pee Nohtschilda un fazzija: „Klausees Meiri, tu taggad warri tohs dahrgus almirus un wiffu mannu mantu nemt tawä sinna-schanä; kad nahks labbaki laifi, tad tu man atkal atdohst.“ Gefahkumä tas schihds to ne gribbeja darriht, bet kad Kurwirists to gauschi luhdse, tad tas pehdigi gan apnehmahs, un dewejis ne pagehreja no prettinehmeja nelahdu rakstu par tahm dab-butahm mantahm. Tifko Nohtschilds-tahs winnam ustizzetäs mantas sawä dahrsä bija paglabbajis, tad arri Sprantschi Brankpartie eenahze. Kurwirista mantu glahbdams kahwe; Nohtschilds pats sawu nabbadsibu isplindereht. Kad meers bij semme, fahze Nohtschilds atkal andeletees. Gefahkumä gan ta?andele bij masa, bet?jo deenas wairak ta isplat-tijahs, un beidscht winfch tappe tas wiffu-baggatais bankeris. Kad 1802trä gaddä Kurwirists us sawu semmi atpakkat nahze, winfch apmekleja arri Nohtschildu, — bet preeksch tam Kurwirists jau bij Awises lassijis, ka Sprantschi Nohtschildu pawissam isplinderejuschi. „Labdeen Meiri!“ fazzija Kurwirists schihdam rohku sneegdam. „Tu taggad redsi sawä preekschä weenu nelaimigu, kas tikpat nabbags ka Sjabs. Ja tu warri, mihtais Meiri, tad leene man taggad kahdu masumu; jo wiffa manna manta nu eenaidneeku rohkas.“ Nohtschilds atbildeja: „Schehligais Kurwirists, fo juhhs mannim ustizzejat, tas wifs wehl irr pee mannim; neweens grassis no tam naw suddis.“ „Bet,“ prassija Kurwirists, woi tewi Sprantschi ne isplindereja? es jau pats tatschu Awises lassiju.“ Nohtschilds nu winnam wiffu isstahstija, ka eenaidneeki gan winna mantu effoht panehmusch, bet ka winfch Kurwirista mantu sawä dahrsä, pasleppenä weetä aprazjis, un tahdä wihse isglahbis; bet taggad zaur andeleschanohs tä eedshwojees, ka warroht Kurwirista mantu ar wisseem augteem atdohst. Kurwiristam to dsirdohst affaras birre no azzim, winfch ne pagehreja nelahdas prezentes, un atstahje Nohtschildam wehl 20 gaddus sawu mantu, tiffai 2 prezentes no ta rendams. Tä tad Nohtschilds irr tappis tik baggats, ne wis zaur krahfchanu jeb blehdibu, bet zaur taifnu, gohdigu dshwofchanu

un usihtigu strahdaschanu. Lai Deews dohd, ka dauds tahdu gohdigu wihru pafaulé. J. K.

Wehl truhfums leels.

Kad nobrauzam pilsatâ scho to eepirktees, tad arri wissu dabbujam woi tas buhtu usturrai, woi preekam, stahtei jeb arri tiklai lahribai waijadfsgs. Pahrdeweji katru pirzeju ne ween ar mihligu runnu un prezzi uesteidami peewelk, bet arri pee pirkfchanas peespeesch. Bet weena prezze jeb manta tatschu irr, pee kurras til lehti ne warram peetikf, un schi waijadfsta mums irr pawissam ta leelaka, wairaf nekâ meefas usturra, ta irr preekfch peekohpfchanas un ustureschanas tahs nemirstamas dwehseles, un scho mantu nosauz par „grahmatahm.“ Pee tahm gan grubhtaki warram peetikf, laut gan tâ fakkoht, tahs irr lâ swezze us galda likta, lai wisseem preekfchâ spihd kas eekfchâ nahk. Bet ko lihds ka ta ruhme irr til leela un to kauschu pulks til leels, ka weenas swezzes gaischumu wiffi tatschu ne warram sneegt un no tahs redseht. Wilnigas Latweefchu grahmatu bohtes til irr Jalgawâ un Rihgâ un tur til tee tuwejee ween warr ahtraki peekluht, bet ko lai darra tee, kas tahfaku aistattu irr? Gribbeju Kuldigas grahmatu bohtê lahdu grahmatinu pirkt, teem ta ne bija un tee sohlija man apgahdaht; gahju arri wehlak, bet tatschu ne dabbuju. Ko nu lihds ta swezze, kad pee tahs ne ar puhlinu ne warr peetapt un beidsiht ja-attlaischahs? Tadeht luhgtum tohs zeenigus grahmatu drikketajus un pahrdewejus, lai winni jel katrâ pilsatâ pahrdohfchanas weetas eerikte un teem pa pulkeem no itt wissahm grahmatahm us rehkeninu dohtu; jo ko tas palihds, kad tahs wesumeem drukkatas grahmatas us weenu weetu ween guff un ne tohp klaijumâ liktas, lai katram buhtu par spihdumu, lai ar tahm warretu eepasihtees un tahs weeglaki buhtu dabbujamas. Kad nu drikketaji un pahrdeweji gan teiks, ka tas ne lohnehs, tad tatschu warram prafihf: woi pirzeju truhks? woi paldees Deewam katram taggad faws baggats graffis naw pee rohkas? woi ne teel ta garriga gaisma wairaf ispausta? Ta buhtu gan labba eerikteschana un wisseem par

preeku. Wehlejamees un luhdsam par to lahdas siunas zaur muhsu Awisehm dabbuht. —n.

Awischu flawe, woi nesflawe.

Schogadd weetahm jau par nemehru bij grehts zelsch. Satilkohs ne fenn ar fweescheem laudim, kas ar saweem wesumeem par to grawainu un gahsainu zellu mohzijahs.“ Jums skaidri mohkas, mihli draugi,“ fazziju garram braukdams. „Ja, pappia,“ atteize mannim weens, „tee lungi skaidri buhtu eeleekami — „Pasmejhohs: zeetumâ! Bet kâlabbad?“ Wihrs atkal atteize: „Nè, ne zeetumâ, bet Awises, ka winni tahs apses tè garz zellu stahda!“ Dohmaju sawâ prahtâ: Tas zilweks sinn Awischu pamahzifchanas spehku; un tas irr labbi. Bet tahdas seemas arri useet, kur mas sneega. Kas sinn, woi muhsu brauzejs plikkâ seemâ no Grohbinei lihds Leepajas schaffijas nammam par plikku dambi mohzijeos un pehzal to apsu starpâ sneega atraddis, ne buhtu to wahrdu fazzijis: „Skaidri buhtu Awises jaleek, lai tee lungi garz wisseem zelleem apses stahda?“ Ir awisehm peetruhtu spehka wisseem pehz prahta padohwu doht.

—e.

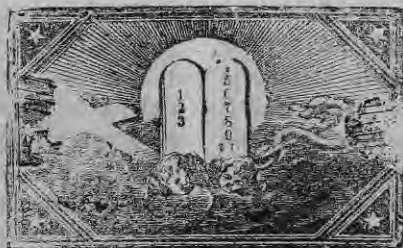
Stahstinsch.

„Schè es jums atnessu treknu siwenu luhgdams, lai juhs mannim par to patikfchanu darriisu“ — fazzija lahds wihrs us teefness, no ka tas pagehreja teefas pahrgrohffschanu sawâ prozeffe. „Labpraht.“ Til noleekahf siwenu, un atnahzeet rihtu pee mannim.“ No rihta wihrs atkal klahf un preezajahs, ka siwens geldejis. Teefness leek siwenu, kas nu brangi iszepts, istabâ eenest un sneeds to ar teem wahrdeem: „Es nu jums esmu patikfchanu darrijis un lizzis to siwenu nozept, schè nemmeet to, un neffeet to nu sawâs mahjâs. Es jums wehlu labbu, gahrdu malitti! Ur Deew.“ C. F. S.

W i h l a.

Garfch tehws, garra mahte, un dauds behrnu, zits pahz zittu augstals. D. B.

B r i h w d r i k k e h t.

Jaunas sinna s.

Behterburgas Wahzu Uwifes lassiju, ka turpat pee klaweeru taifitaja Schrödera warroht tahs jaunas mohdes ehrges, ko sauz par Aeolodionu, dabuht pirkt. Tahm masalahm til effoht weena bals, tahm leelalahm lihds 20. Pirmas maksajocht lihds 75 rubl, pehdigahs lihds 750. Tahdas, kurreahm 10 lihds 15 bals, warroht dabuht par 350 rubl. Wissas schihs ehrges Parisi taifitas, un tohp deesgan flawetas. Ja kahdam buhtu patilfchana un wajjadisba pehz tahdahm ehrgesehm, tad lai til raksta pee klaweeru taifitaja Schrödera, un sinna s ka lehtaki jau isnahs, nekä kad winna s no turrenes apstelle, kur tahs taifa.

J. K.

Behterburgas Uwifes stahsta, ka ta is diwi leelakäs Luttera basnizas draudses, ko sauz „Behtera“ un „Annes“ basniza, effoht katrai lihds 15 tuhft. draudses lohjektu. Abbahm basnizahm effoht dauds naudas sakrahjuschi. Annes basnizai effoht lihds pufs millj. rubl., un Behtera basnizai 800 tuhft. rubl. Par schahm naudas intressehm tohpocht fshlas un bahrinu nammi apgahdati. Behtera basnizas fshla effoht aispehrn 470 fshlneeki un 221 fshlneezes bijusch. Scho fshlu usturreht, maksajocht gadda lihds 45 tuhft. 859 rubl. Bahrinu nammä effoht 50 audsekni, kurreus fshlojocht, pa-ehdinajocht un apgehbjocht maksajocht par gaddu 8588 rubl.

Deepaja arri ar jaunu gaddu fahloht tai Stä Januari effoht fwehtdeenäs fshlu preeksch jauneem ammatneeku selkeem un puifcheem, kà arri preeksch strahdneekeem, eetaifijusch, kur kreizfshlas fshlmeisteri par welti lassiht, rakstih, rehkinah, kreewu un Wahzu wallodu mahza, un tee kas wehl naw eefwehtiti, tee karri eefsch tizzibas leetahm mahziti. Taggad jaw effoht 85 mahjektu, — zitti irr sekti, — fsh fwehtdeenäs fshla usnemti. Schis

leels skaitlis jaw rahda, ka Deepaja wehl truhkums pee fshlas sinna schanas pee ammatneeku kahrtas laudim juhtams, un ka arri laudis paschi fahf pehz gudribas un fshlas sinna schanas wairak dshitees. Zauka teizama leeta. Daschs nabbaga behrns nahs pee gudribas un gaismas. C. F. S.

Behterburgas Zggauu Zahua-draudses badda- un preeka-laiki.

(Skattees Nr. 5.)

Kad Ima Udwente 1860tä gaddä bij klah, tad fapulzejahs basnizas preekschneeki un draugi no mallu mallahm mahzitaja mahjäs. Pultster Inds no rihta dewahs wiffi us jauno Deewa nammu. Preekschä staigaja 4 wihri ar basunehm un puhte: „Deews Kungs irr muhsu stipra pils;“ to dseefmu dseedadami staigaja fcheem pakkat, fshlmeisters ar saweem fshlas behrneem, draudses mahzitajs, nedams altara-krustu, buhmeistera kungs ar basnizas atfshgu us kiffena, — zeenigs pehrmindera leelskungs General-Adjutants Barons Meijendorffs, Behterburgas Generalsuperdents Flitners ar fwehto bikkeri, un pehz fcheem wehl 6 Luttera mahzitaji ar basnizas wezzajeem un pehrmindereem, wiffi jebkudäs basnizas leetas rohläs turredami. Keisera staltee gwardi, muhsu tizzibas brahti, stahweja garräs rindäs, zekku fargadami fcheem nahzejeem. Us leelahm basnizas treppehm atdewa buhmeistera kungs pehrmindera leelkungan spohschu basnizas atfshgu; pehrmindera leelskungs nolikke to paschu Generalsuperdenta rohlä, fazzidams: „Atwerreet ar scho atfshgu Zggauu-draudses jauno basnizu un es lihds ar jum s Deewu luhgshu, lai winsch to paschu fwehti!“ Generalsuperdents tad durwis atfshdse, fazzidams: „Muhsu Kungs Jesus Kristus fakla: es esmu tahs durwis; ja kas zaur mannim ee-eet, tas tohp fwehts, un tas ee-ees un isees un gannibas atraddihs.“ — Nu durwis atwehrahs un

fwehtu laudis eegahje basnizä, fur no altara, no frohnu-luktureem un no feenahm daudl simts fwez-
zes pretti mirdseja. No ehrgelu kohra atskanneja
4träs balsis ta 24ta Dahw. dseefm.: „Jus wahrti
pazelleet fawus palohdus“ u. t. j. pr. Zeku no
basnizas durwim lihds altara bij noklahjuschi ar
farlanu drehbi, kas lilke peeminneht muhsu Pestit-
taja affins-zeku, pa kurren winsch staigajis lihds
Golgatai. Pee altara atnahkuschi mahzitaji un
basnizas preekschneeki tur nolikke basnizas leetas un
grahmatas un eesahla basnizas eeswehtischanu.

Superdents Deemu peefauzis, atdewe — patä
Iggauuu wallodu neprasdams — eeswehtischanas
darbu Mehweles mahzitajam Frese. Sirsnigi Dee-
wam pateizis, ka winsch zaur ruhktahm deenahm
fawu draudsi bij schlihtijis, runnaja schis pah
mihla Jesus behrna wahrdeem: „Woi jus ne sin-
nat, ka mau jadarbojahs eelsch fawa Tehwa lee-
tahm?“ — un parahdija, ka Jesus tahdas mahjas
labpraht atnahk un miht, fur atrohnamas ta Teh-
wa leetas, prohti: Deewa wahrdi un sakramenti.
Tad eeswehtija winsch ta trihsweeniga Deewa wahrda
ar frusta sihmi kanzeli, altaru un wissu Deewa
namma. Nu zits mahzitajs, kas nefenn no Sah-
musemmees pee kahdas Pehterburgas draudses bij
atnahzis, lassija 84tu Dahw. dseefmu un salihdsi-
naja scho Iggauuu Jahna draudsi ar besdeligu,
kas pehz garreem gaisa-zelleem fawu ligidu atrad-
dusi, fur ta fawus behrnus isperre. Kad nu wehl
3 zitti mahzitaji ar Deewa apsohlichanas wahr-
deem draudsi winnas jaunä Deewa nammä bij swei-
zinajuschu, tad eesahlahs pirma Deewakalposchana.
Chrgeles un basunes pawaddija draudses pirmo
dseefmu; spreddiki mahzitajs fazzija pah muhsu
Pestitaja wahrdeem no ta leela waktar-ehdeena Luhl.
14, 16., un parahdija, zil laipnigi Deews sawai
draudsei schinni fwehtä weeta wissas leetas fataisfi-
jis un kahdas dohmas lai winnai nahk firdi schä
ee-eijoht un fawu meera-nammu apraugoht. Pulk-
stens swannoht wissahm isfalluschahm dwehfelehm:
„Nahzeet, wissas leetas irr fataisitas!“ — Pa
treppehm uslahpjoht, effoht japeeminn, ka mums
weenumehr jadohdahs us muhsu pestischanas kal-
neem; atwehtas basnizas durwis lai atgahdinajoht
mums tahs atwehtas Tehwa rohlas, kas fanemm
ilkatru nomaldijuschu, bet atgreesigu dehlu; — ka
zaur schauru un patumschu preekschnammu basnizas

plattumä ee-eeemam, ta effoht mums zaur wahju
grehzineeka atsihschanu un tizzibu jaspeeschahs zauri
lihds Deewa behrnu preeka gaismai debbesis. Bas-
nizä paschä eegahjuscheem parahdotees sw. preezas-
mahzitaju un Apustuka Bahwila waigi pee kanzeles
feenahm, par leezibu, ka no schis weetas skaidru
Ewangeliuma mahzibu ween fluddinahs, kas zilwe-
kus us muhschigu dschwoschanu fataisa; — scho
muhschigu dschwoschanu lai peeminnä leek spoh-
schais altaris, fur debbes barribinu fanemmam; un
ka tee basnizas pihlari par stiprumu irr wissam nam-
mam, ta lai allasch rohnahs draudsei arridsan gar-
rigi pihlari, ustizzami draudses lohpeji un draudses
lohjekli, pee kurren tizzibas un zihnischanas wahjaki
lohjekli warreiu atspeestes un stipriatees. Tee
frohnu-lukture un masee lukture ar sawahm spih-
doschahm swezzehm lai mohdinajoht muhs ar fawu
tizzibu un dschwoschanu Deewam par gohdu spih-
deht pasales tumfiba, lihds kam nahksim, „fur tee
dschwos, kas to Kungu reds un mihto, un ka tais-
noti bes grehkeem Deemu teiz ar wisseem spehkeem.“
Schis nahkamas debbes-dseefmas lai peeminuoht
mehs, zeekahrt no ehrgelukohra behrnu pulks aug-
stas dseefmas gawile.“

Tahdas swehtigas pamahzischanas fanehmufi
draudse ar flawas dseefmahm un luhgschanahm fa-
wu Deewa kalposchanu nobeidse.

Tahds bij Iggauuu Jahna draudses Adwentes
preeks. Lai mehse wisenotak lihds ar winneem
preezajamees, jo rakstihst stahw (1 Kor. 12, 26):
„Kad weens lohjeklis tohp gohdinabts, tad wissi
lohjekli preezajahs lihds;“ un lai teizam to Kungu,
kas tulfnesi saweem laudim rohl dschwibas uhdens
alkas un fataisa mahju-weetas saweem fweeschinee-
keem.
R. B. u. A. B.—n.

Kä Iggauueem Samaras semmē klahjajs.

Samaras Awises no 17ta Dezembera 1860
Nr. 51 raksta ta:

Iggauui, kas scheid atnahkuschi, nu pat atroh-
nahs wiseprehdigä pohsta. Tahds pohsts nabbadsi-
neem tadehl uskrittis, ka itt ne lo nesinn ne par
Kreewu semmes buhschanu, ne par Kreewu wallodu.
Ta pat arri schis pusses gais winneem nepawif-
sam naw derrigs. Ruddeni ehtra silsemneeku
lahrta scheid atnahkuse. Scheem til pat behdigi

Kahjajs, kà winnu tautas brahseem, kas pamaš-
 farà un waffarà scheit atnahza. Prohti šchee pir-
 mee atnahzei or sehrgahm tikka peemellei, wiš-
 wairak deht ta, ka no newahriteem dahrsa augleem
 ušturejahs. Atlikkufchi šheidsahs us mahjahm, lai
 gan winneem peetruhka zella naudas. Dašchs labs
 tadeht zellà kà wasanka no teefahm tikka šauemts.

Nu pat Samarà atrohnahs wehl 15 Jggauun
 pamilijas, wišs lohpa 53 zilweku. Kahds baggats
 Kreews, Swätow wahrda, par winneem ap-
 schelodamees teem kahdas buhdinas wehlejšs.
 Malka preešch kurrinašchanas winneem gan teel
 dohta, bet nederriga, tà ka šhinnis buhdinàs ja-
 zeešch flapjums un auktums. Turklaht kautineem
 drehbes un kahju apjega truhšt, ihpašchi behrneem.
 Arri ar barribas truhlumu winneem jakaujahs. Ne
 weens tadeht nebrihušees, ka winni kà jau ubbagi
 apkahrt wasajahs pa Samaras eelahm.

Samaras Gubernators augštako teefas fungu un
 kahdu dakteru pee scheem Jggauoneem subtijs.

Abbi atradda, ka 4 no teem Jggauoneem til lohti
 wahji effoht, ka tohs tuhliht likke aišwešt lasaretē.
 Dauds, no winneem arri irr glufchi bes spehla zaur
 to, ka teem barribas peetruhzišs un deht šlikta dših-
 wolka. Dakterē teiza, ka sehrgas winnu šarpà
 ižšelfchotees, til kà šlitašs gaisš mettifchotees, —
 ja bes kawefchanahs par derrigu dšihwolli un par
 weffeligu barribu netifchoht gabdahts.

Kad kahds Kreews, Mešchanow wahrda, to
 dširdeja, tad tuhliht 20 puddu galkas atfuhšija,
 turklaht apfohliadamees, ka arri us preešchu par
 scheem nabbageem gahdašchoht. Bes tam wehl
 winšch teem 20 rubl. šchlinkoja.

Arri zitti pilfatneeki taišjahs, nabbageem Jggau-
 neem peepalihdseht.

Šchi šhana irr nemta no Widssemes Guberne-
 ments Awifehm no Sta Webruara 1861, Nr. 16.

H.

Rihdsiba.

Chfelis pa zellu eedams pahr almini fluppe, un
 frišdams lohti šafittahs. Uzsehlees tas fuhdsejahs:
 tahs leelakahs behdas pašaulē irr tee almini us zel-
 leem, un eefahke tohs nowelt un nošpardiht, lai
 zekšch jo drohšch paliktu. Kasa zekmalla ehšhdama
 to apšmehje un pamahzija: „Tu alminus no zella
 gribbi nowelt, tas buhs par weli! Labbaš apškat-

tees kur tu eij, tad ne flupfi. Woi es ne eemu par
 to pašchu zellu un ne fluhpu wis. Almini us zella
 irr behdas preešch ehseteem un ne preešch kašahm.
 Un woi tad naw daschadas behdas pašaulē? Tahs
 mehs ne išklaudifim, bet ar to spehlu, ko Deews
 mums dewis, pahrwarrefim. B—nu.

Luhgšhana.

Jo Kristus mihlestiba mums špreešch.
 (2. Kor. 5, 14).

Muhfu Awifešs effam ar preeku un širds žilla-
 šchanu lašijufchi jau kahdas 60 dšeesminas „no
 Jesus Kristus mihlestibas,“ kurras zeen. Apprikku
 mahžitajs Grot mums apgabdjais, un mehs wehle-
 tumees kad jel šchihš muhfu Awifešs nefad ne truhktu.
 Kad nu zeen. dšeesminu rakšitajs fennak (1836) jau
 Wahzu wallodà tahdas garrigas dšeesmas, weenà
 grahmatinà apgabdjais, tad luhgtum mehs, kad Lat-
 weefcheem arri tahdu dšeesmu krahjuminu, ar Bih-
 beles peršchinahm pušchkotu, apgabdatu un tahs
 dšeesminas kurras lihdi šchim Awifešs drukkatas arri
 klahk pechiktu. Katrà krištigà mahjā un šaimē kur
 mihlestiba walda, šchi grahmatina gan ne truhktu;
 jo Kristus ween irr tas labbakais mahju draugs,
 šuhra almins, gaischums, jaukums un muhfu
 dšeesma. Kol. 3, 16.

Wehl pee tam luhdsam zeen. mahžitaju Grot,
 mums arri kahdu krahjuminu no špreddikeem ap-
 gabdaht. Lai gan tahdu grahmatu mums ne truhšt,
 tomehr japrassa: Kas warr iškmet to werdošchu,
 dšihwu awotu ta Kunga Jesus mihlestibas un De-
 wa šchehlastibas? Tad nu luhdsam zaur muhfu
 Awifehm par scho kahdas šinnas un zerrejām tee-
 scham ka Deews to publinu šwehtihš pee meefas un
 dwehseles. Ebr. 6, 10.

„Kà mihta širds tai mihtai dohdahs,
 Un dwehsele eeksch dwehšles kuhšt,
 Geksch abbahm weena mihtil' rohdahs,
 No širds us širdi štraume pluhšt:
 Tà Jesus mihtiba eeksch man
 Ire karšta dwehšel's štraumoschan.“

(Latw. Ww. 1854 Nr. 52.)

—n.

Šuddinaschanas.

Tat 11tā April deenā š. g. eeksch tahm pee Strasdes
 muššas, Talses aprinkē, peederrigahm Dširingu mah-
 jahm noturrehs uhtrupē, kur wairakfohliatjeem tiks pah-
 dohtas daschadaschadas leetas, prohri: širgi, gohwis, aitas,
 juhtas, ratti, waggus, un wiššadas žittas šemmes darba-
 un mahju=leetas.

Kabilè irr dabbutjami labbi dedfinati **steegeti** par 9 rubl. un labbi **dakfini** par 11 rubl. — tubstohs; fà arri labba darwa muzzàs, 25 fap. f. par pohdu. 2

Dhsolmuischà (Paulsgnade) pee Zelgawas irr no Surgeem 1861 ta **peena-pahrdeweja weeta** us renti dabbutjama. 1

Zelgawà irr weens nams ar 2 bohtehm un eebrauffchannu pahrdohdams. Alabtalas sinas pee saup-manna **B. Wittlera** pee turgus plattscha. 1

No Peenawas pagasta teefas toby wiffi parradu praf-sitaji ta nomitruscha Pehtermuischas (Peter-Weiß un Werpenshof) fainneeka **Gaila Jonna Hansena**, ar to peefohdinaschannu usajinani, tabs praffischannas pee wianna atstahbas mantas, lihds **23schai Merzei 1861**, — fa to isslehgschannas terminn, — peenablamà wibfè, fcheit peemeldeht; jo pebz tam neweens wairs ne ifs klausibts. Mahlumuischà 24tà Webruari 1861. 1

(Nr. 221.) Peefehdetajs **A. Sperle**.
Teefas sreibw. **Bergel**.

Kabilè irr jauns **firgu-tirgus** ezejts, kuru scho gaddu, arri nahklamòs gaddòs, **tai 18tà Aprili** noturrehs. 3

Kandawas mahzitaja muischas **Kohbatu** fainneesam irr tanni pirmdeena preeksch seemas fwehtleem at-flibdis weens tumfchi pellehfs Lehmes tummelfsch,

Labbibas un prezzu turgus Nihgà tai 11. Webruari un Leepajà tai 11. Webruari 1861 gaddà.

M a l f a j a p a r :	Nihgà.		Leepajà.		M a l f a j a p a r :	Nihgà.		Leepajà.	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
1/3 Tschetw. (1 pudru) rudsu 200 lihds	2	10	2	15	1/2 puddu (20 mahrz.) dseltes	1	—	1	10
1/3 " (1 ") fweeschu 325 —	3	50	3	50	1/2 " (20 ") tabaka	1	25	1	40
1/3 " (1 ") meeschu 180 —	1	90	2	—	1/2 " (20 ") schichtu appinu	—	—	2	75
1/3 " (1 ") ansu . 120 —	1	25	1	15	1/2 " (20 ") schab. zuchfu galk.	2	30	2	—
1/3 " (1 ") firnu 250 —	2	75	2	60	1/2 " (20 ") krobna linnu	2	50	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudsu milt.	2	10	2	—	1/2 " (20 ") bracka linnu	1	40	1	20
1/3 " (1 ") bihdelet. 270 —	2	90	2	75	1 muzzu linnu fehflu. . 6,50 lihds	7	—	7	50
1/3 " (1 ") fweeschu mil.	4	60	4	—	1 " filku . . . 10,50 —	11	—	10	—
1/3 " (1 ") meeschu putram.	2	70	2	75	10 puddu farkanas fahls . . .	5	25	4	60
10 puddu (1 birkawu) feena . 350 —	4	—	2	—	10 " baltas rupjas fahls . . .	5	—	4	60
1/2 " (20 mahrz.) fweesta 380 —	4	—	3	50	10 " " smalkas " . . .	5	—	4	60

S i u n a .

Zelgawas aprinka-kummitete, kas peederr pee palihdsibas-sahdes preeksch Luttera draudsehm Kreewu walsti, no **Kandawas** paliga-kummitetes dabbutjuse 100 fudr. rubl., kas tur eenahlfuschi no Jahneem 1860 lihds Imam Jawarim 1861. Gohdigeem dewejem no firds par to pateiz

Zelgawas aprinka kummitete.

B r i h w d r i e k e h t .

No juhrnallas-gubernements augstas waldischannas puffed: Collegienrath **G. Blaesé**, Genfor. Zelgawà, tai 13. Merzi 1861. No. 46.

nahloschà waffarà buhs trihs gaddus wezs, ar krehpehm us kreiso pufsi; kas to nodohs tam peeminnetam fainneekam, jeb pee Kandawas Krobna pagasta teefas, dab-buhs 5 rubl. pateizibas maffu. 1

(Nr. 339.) + + + Peefehd. **Matthis Kwellberg**.
Teefas sreibw. **Külpe**.

— U t r a f t s —

tai 9tà Webruari waffarà f. g. us leelzetta, no Zelgawas Grives tilta lihds Dobbeles un Luffuma zettam, weens **bakkis** ar wiffadabm drahuahm un fattuh-nu 100 rubl. mehribà. Kam tas peeder, lai 6 ned-deku storpà to schè apleezina un malfas fà arri atrafschannu atlihdfinadams, pretti nenun. 3

Kabilès pagasta teefà tai 2tà Merzi 1851.
(Nr. 66.) Pagasta wezafajs **Frih Wahwer**.
Teefas sreibw. **E. Jungbahu**.

12tà Augusti 1860 Ungurmuischà, Straupes draudisè, Baluceeres aprinkè floblmeisteram **Kraftinam** irr 2 1/2 gaddus wezs melus ehfelis no gannibas nosagts jeb pahrmibts. Tam bij nogreesta ihfa aste un krehpes, mas baltuminsch peere, mehrens no auginna. Wianna weekà atstahts 1 gaischi dsteitens firgs no 8 gaddem wezs, melna sreibhe pah mugguru, us labbu preekschahju fliba. Kuesch par scheem blehnu darbeem skaidru sinu warretu doht, dabbuhs pateizibas maffu 10 rubl. 1

Ungurmuischà Webruari 1861.

K. Kraftin.